

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Stefan Krajewski

Warszawa, 08 sierpnia 2024 r.
znak sprawy: DBD.pp.071.233.2024
Kontakt: Kancelaria MRiRW
tel. 222 500 118
kancelaria@minrol.gov.pl

Pan
Mirostaw Fucia
Prezes Zarządu Świętokrzyskiej Izby Rolniczej
biuro@sir-kielce.pl

Dotyczy: pisma Świętokrzyskiej Izby Rolniczej z 17.07.2024 r., dotyczącego pomocy dla rolników z powiatu jędrzejowskiego, u których wystąpił kataklizm z 13 na 14 lipca br.

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem Świętokrzyskiej Izby Rolniczej z 17.07.2024 r., dotyczącym pomocy dla rolników z powiatu jędrzejowskiego, u których wystąpił kataklizm z 13 na 14 lipca br., uprzejmie informuję, że stan klęski żywiołowej zgodnie z ustawą o stanie klęski żywiołowej z dnia 18 kwietnia 2002 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1897) rozumie się przez to katastrofę naturalną lub awarię techniczną, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Zgodnie zaś z art. 232 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w celu zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich

usunięcia Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, nie dłuższy niż 30 dni na części albo na całym terytorium państwa.

Przepisy powyższej ustawy określają tryb wprowadzenia i zniesienia stanu klęski żywiołowej, a także zasady działania organów władzy publicznej oraz zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanu klęski żywiołowej.

Przedstawiając powyższe rozważenia wymaga, czy środki, które się stosuje w stanie klęski żywiołowej takie jak np. różne rodzaje ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela czy użycie wojska, będą adekwatne w tej sytuacji i czy przyczynią się do rozwiązania problemu.

Należy również podkreślić, że ogłoszenie stanu klęski żywiołowej nie stanowi samoistnej, czy nawet dodatkowej, przesłanki do otrzymania nadzwyczajnej pomocy finansowej z budżetu państwa przez poszkodowane podmioty, w tym rolników.

Niezależnie od powyższego producenci rolni poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w tym nawałnice mogą ubiegać się o:

- preferencyjne kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych.

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.

Oprocentowanie tych kredytów wynosi 0,5% dla producenta rolnego, który w dniu wystąpienia szkód posiadał ubezpieczone 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, w przypadku pozostałych producentów rolnych oprocentowanie obecnie wynosi 4,93%.

Szczegółowe informacje o warunkach i zasadach udzielania kredytów oraz w jakich bankach można starać o ww. kredyty znajdują się na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>;

- ulgę w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w

części bieżących składek na wniosek złożony do KRUS (art. 41a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników – Dz. U z 2022 r. poz. 933, 1155 i 2140). W oparciu o ww. przepis, poszkodowani rolnicy mogą składać do właściwej jednostki organizacyjnej KRUS (placówki terenowej lub oddziału regionalnego), w której są ubezpieczeni, indywidualne wnioski o udzielenie ulgi w spłacie składek na ubezpieczenie społeczne rolników, w tym wnioski o ich umorzenie.

W celu skorzystania z wymienionej formy pomocy wnioski należy przestać pocztą lub przez ePUAP albo złożyć osobiście w macierzystej jednostce organizacyjnej KRUS.

- odroczenie i rozłożenie na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy (art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Dz.U. t.j. z 2024 r. poz. 589);
- ulgę w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego złożony do wójta (art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Dz.U. t.j. z 2023 r. poz. 2383 i 2760).

Ponadto w celu zmniejszenia obciążeń finansowych producentów rolnych możliwe jest ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dopłatą z budżetu państwa w wysokości 65% składki należnej do zapłaty przez producenta rolnego.

Dopłaty przysługują z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:

- dla produkcji roślinnej (tj. upraw – zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych,
- dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał umowy na 2024 r. w sprawie dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z 9 zakładami ubezpieczeń, są to:

1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.,
2. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”,
3. Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.,
4. AGRO Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,
5. InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń SA Vienna Insurance Group,
6. TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,
7. VH VVaG Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Oddział w Polsce,
8. Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.,
9. Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.

W ustawie budżetowej na 2024 r. na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zostały zaplanowane środki w kwocie 920 504 tys. zł.

Obecnie procedowany jest projekt ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, który jest w trakcie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Projekt ustawy ma na celu umożliwienie rolnikom uzyskania dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń upraw słonecznika, facelii, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych, gorczycy i roślin zielarskich i doprecyzowanie stosowania dopłat z budżetu państwa do uprawy gryki (uprawa zbożowa) i soi (uprawa bobowatych grubonasiennych) oraz podniesienie maksymalnej wysokości dopłat z budżetu państwa do składki producenta rolnego z tytułu ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich z 65% do 70%.

Zaproponowano również rozwiązania umożliwiające zniesienie barier w dostępie do dotowanych ubezpieczeń upraw sadowniczych.

Jednocześnie informuję, że producenci rolni mogą również ubiegać się do 31 grudnia br. o kredyty na utrzymanie płynności finansowej - linia UP.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Może on zostać udzielony na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Kwota kredytów udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

- 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;
- 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;
- 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych.

Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2%.

Jednocześnie informuję, że w ramach interwencji I.10.4 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 producenci rolni mogą wnioskować o wsparcie przedsięwzięć związanych z adaptacją do zmian klimatu oraz ograniczenie oddziaływania niekorzystnych warunków pogodowych, w tym poprzez budowę lub zakup elementów infrastruktury technicznej pod kątem adaptacji do niekorzystnych warunków pogodowych takich jak siatki przeciwgradowe i systemy wspomagania decyzji.

Intensywność pomocy na tego typu inwestycje wynosi do 65% kosztów kwalifikowalnych. Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w okresie realizacji PS WPR wynosi 200 tys. zł.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. zł. W ramach tej interwencji mogą być również realizowane operacje zbiorowe (grupa co najmniej 3 rolników). Intensywność pomocy w przypadku operacji zbiorowych wynosi do 80% kosztów kwalifikowalnych operacji, a przedmiotem dofinansowania mogą być np. maszyny i urządzenia stosowane do produkcji rolnej.

Katalog inwestycji objętych wsparciem został określony w Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w

ramach PS WPR dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe>

Zgodnie z Harmonogramem planowanych przez ARiMR naborów wniosków w ramach PS WPR, nabór na Interwencje „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu”, planowany jest na koniec 2024 r.

<https://www.gov.pl/web/arimr/harmonogram-naborow-wnioskow-o-przyznaniepomocy-w-2024-r-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-nalata-2023-2027>

Producenci rolni, którzy mają trudności ze spłatą czynnych kredytów z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania mogą ubiegać się w banku o:

- a) zastosowanie prolongaty spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- b) wydłużenie okresu kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął,
- c) zmianę kierunku produkcji na inny określony w zasadach udzielania kredytów.

Zasady udzielania kredytów w przypadku zaprzestania przez kredytobiorcę prowadzenia działalności lub spłaty kredytu i odsetek z przyczyn od niego niezależnych, umożliwiają bankowi, po dokonaniu stosownej analizy i deklaracji kredytobiorcy o wznowieniu działalności lub spłaty kredytu, uznanie tego zaprzestania za czasowe.

W takim przypadku, w okresie ww. zaprzestania, dopłaty do oprocentowania kredytu nie są stosowane. Po wznowieniu przez kredytobiorcę działalności lub spłaty kredytu i odsetek dopłaty ponownie są stosowane od dnia tego wznowienia.

Ponadto na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne producenci rolni mogą nadal ubiegać się o pomoc w formie przejęcia przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej w zamian za przeniesienie własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

W przypadku problemów ze spłatą zobowiązań kredytowych istnieje również możliwość ubiegania się o restrukturyzację zadłużenia na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne.

Jednocześnie informuję, że zaliczki z tytułu płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych w ramach II filaru mogą być wypłacane przed dniem 1 grudnia, ale nie wcześniej niż 16 października. Wynika to z art. 44 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/21161, który stanowi, że płatności, co do zasady, dokonywane są od 1 grudnia i nie później niż do 30 czerwca następnego roku kalendarzowego.

W bieżącym roku planowane jest uruchomienie wypłaty zaliczkowych płatności w najwcześniejszym możliwym terminie. Należy podkreślić, że w porównaniu do roku poprzedniego, zaliczki wypłacane od 16 października br. obejmą również ekoschematy obszarowe.

Jednocześnie informuję, że na forum UE toczą się już prace nad projektem rozporządzenia dotyczącego zwiększenia poziomu zaliczek w 2024 r. Zakłada on możliwość zwiększenia zaliczek dla płatności bezpośrednich do 70 % oraz zwiększenia zaliczek w ramach interwencji obszarowych i zwierzęcych związanych z rozwojem obszarów wiejskich do 85 %. Rozporządzenie to da możliwość wydania rozporządzenia MRiRW odnośnie wypłaty zaliczek z kampanii 2024 na zwiększonym poziomie.

Z wyrazami szacunku

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/